

VŽDY SE UČÍM OD NEJLEPŠÍCH ...

KVALITA DEMOKRACIE

Pouze 49,4 % světové populace žije v demokracii. Velmi dobře si vede Taiwan, který účinně ustál boj s koronavirem, a to při zachování respektu k lidským právům a svobodám. Také Švýcaři uchopili myšlenku demokracie velmi dobře. Občané schvalují a dle potřeby mění ústavu. Politici pak na základě pravidel daných ústavou vládnou. U nás si ústavu (dokument, jehož jedním z hlavních posláních je limitovat moc politiků) politici napsali a schválili sami.

HDP NA OBYVATELE

Nejvyšší životní úroveň pak má Lucembursko. Životní úroveň v Česku se i přes pandemii koronaviru přiblížila v roce 2020 průměru EU. Česká ústava jakékoli hospodářské principy ignoruje. Díky tomu je hospodářství v průběhu času řízeno protichůdně dle toho, zda právě vládne pravice či levice. To brání hospodářství ve stabilitě a růstu.

PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA

Největší mzdy jsou ve Švýcarsku a to i přesto, že nemají celostátně zavedenu minimální mzdu.

ZDANĚNÍ PRÁCE

Samotná mzda však nemusí být tak důležitá jako to, kolik si na daních vezme stát. Jedno z nejnižších zdanění práce ze zemí OECD mají v Chile, na Novém Zélandu, v Mexiku nebo ve Švýcarsku. V evropských zemích je zdanění práce vyšší. V Rakousku, Německu a v Belgii dosahuje více než 45 %.

KUPNÍ SÍLA OBYVATEL

Po zdanění mzdy Švýcarům zůstává, pokud nepočítáme země jako Lichtenštejnsko nebo Monako, nejvíce peněz v Evropě. Je však nutné dodat, že si musí platit spoluúčast např. na zdravotní péči ve výši okolo 10 %. Možná i díky tomu pečují lépe o své zdraví. Délku dožití mají nejdelší v Evropě.

VLÁDNÍ VÝDAJE

Největší veřejné výdaje mají Francouzi, nejlépe je na tom Irsko nebo Švýcarsko, které bývá obviňováno, že je daňovým rájem. Stěžovatelé však nikdy nedodají, že Švýcarsko má na rozdíl od nich ústavní stropy přímých daní (právnických osob 8,5 %) a DPH (7,7 %), stát má povinnost hospodařit s vyrovnaným rozpočtem.

INFLACE

Nejen Česko, ale i desítky zemí ve světě, bojují s rapidně rostoucí inflací a hlásí nejvyšší hodnoty za desítky let. Téměř ve všech zemích hrají hlavní roli zdražující energie a pohonné hmoty, druhou nejvíce postiženou kategorií jsou potraviny. Švýcarsko dlouhodobě udržuje inflaci čtvrtinovou oproti naší zemi. Švýcarsko bylo poslední zemí, která opustila zlatý standard (1999) a zřejmě bude první, která ho znovu zavede (iniciativy již probíhají).

EFEKTIVITA JUSTICE

Ve Švýcarsku jsou soudci voleni kantonálním parlamentem nebo přímo občany na období 4 až 6 let a musí se za svou práci zodpovídat ve volbách. U nás jsou soudci jmenováni prezidentem na časově neomezené období. V hodnocení justice obsazuje Švýcarsko horní příčky. ČR dosahuje jen průměru.

VÝDAJE NA OBRANU

Švýcaři deklarují ozbrojenou neutralitu. Cíl nebýt nikomu protivníkem, ani „nedat svou kůži zadarmo“. Ubránili se hned dvěma světovým válkám. Nejsou členy NATO, ale mají brannou povinnost. Obranou se nedávají vydírat. V referendu například zrušili záměr nákupu předražených Gripenů.

KDE JE NEJLEPŠÍ SE NARODIT

Švýcaři našli vyváženou rovnováhu mezi státem a občanem, podnikáním, ekologií a svobodou. V celkovém hodnocení je tak Švýcarsko obvykle hodnoceno jako nejlepší země k životu na světě.

ČEHO MŮŽEME SPOLEČNĚ DOSÁHNOUT ...

KANDIDÁT **Č. 3** DO SENÁTU

Senátní obvod č. 64

KVALITA DEMOKRACIE

ČR: 31. místo (2020)

Norsko: 1. místo (2020)

(žebříček 0–10 The Economist Intelligence Unit. 2021)

HDP NA OBYVATELE

ČR: 94 %

Lucembursko: 266 %

(HDP na 1 obyvatele ve standardech kupní síly (PPS), pořadí podle roku 2020, EU 27: 100%)

PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA

ČR: 36 570 CZK (2021)

Švýcarsko: 183 248 Kč (7635 CHF, 2021)

(OECD Tax Database, 2021)

ZDANĚNÍ PRÁCE

ČR: 39,8 % (2021)

Nový Zéland: 19,1 % (2020)

(údaje OECD)

KUPNÍ SÍLA OBYVATEL

ČR: 211 000 Kč (9 179 EUR, 2020)

Evropa: 320 000 Kč (13 894 EUR, 2020)

Švýcarsko: 966 000 Kč (41 998 EUR, 2020)

(roční příjmy k útratě, údaje společnosti GfK)

VLÁDNÍ VÝDAJE

ČR: 47,5 % HDP (2020)

Irsko: 28,4 % HDP (2020)

(Zdroj: OECD)

INFLACE

ČR: 16 % (červen 2022)

EU: 9,6 % (červen 2022)

Švýcarsko: 3,4 % (červen 2022)

(ČTK, národní statistické úřady)

EFEKTIVITA JUSTICE

ČR: 56,8 (2021)

Evropa: 60 (2021)

Švýcarsko: 82,2 (2021)

(hodnocení 0 – 100 organizací Heritage foundation)

VÝDAJE NA OBRANU

ČR: 1,4 % HDP (2021)

Svět: 2,4 % HDP (2020)

Lucembursko: 0,6 % HDP (2021)

(údaje Světové banky)

KDE JE NEJLEPŠÍ SE NARODIT

ČR: 28. místo (2013)

Švýcarsko: 1. místo (2013)

(žebříček časopisu The Economist, hodnoceno 80 zemí a teritorií)

